

ՄԷՋԱՄՈՒԱԷԱԽՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-1-AHBAR
Grand'Rue de Pera, Tauxim 65

Համարատ իսի սեւա ետևի ՉԱՐԵՆՊԻՀ ղե
ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԵՍԻ կրկնելի մեշր օրոկուր:

ՆԻՍԻՍԷՍԻ
30 ԲԱՐՍ.

مجموعة اخبار
لكاوغلى قسم جادوى نومرو 70

ԱՊՐԵՆԻ ՅԻՅԱԲԱՐԸ. = Իսթանպուլ իշին սենյակի 60 շ. = 6 ալըզը 35. = Թաշար իշ. = 6 Ալըզը 45 շ. տրո: = Մեմալիքի էնեպիե իշին սենյակի 20 ֆր. տրո: = Բոսթա խճրէթի պիզէ ալիտ տրո: = 15 կիւնլիւք նիւսիտէի 60 բա. տրո: = Ի.Ա.Ն.Ա.Թ. ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = Կինճի սահիֆէնի սըրասը 5, Ձեճի վէ Յիւնճիւ սահիֆէնի սըրասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէնի պէշէր սըրասը 1 շ. տրո: = Չօզ տէֆա տէրճ խիլէճէք իշին ալըզա բազարըզ օլուտուր:

Հազմեայա միւթէալլիք խոսուաթ իշին ՅՈՒՀԱՆՆԷՍ ԹՈՒԱՅԵԱՆԱ միւրաճաթ: ունա = Խաթիլիսանէ՝ Պէյոզլուտա ճատտէի քէպիւթէ Ն. 65:

ԱՐԴԻ ԴԱՍ ՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Մեծ անուն հեղինակ մը կարեւոր երկարութիւն մը հրատարակած է՝ Գերմանիոյ Ժոյ Ժոյ. դարու մէջ ունեցած կրթական ու բարոյական վիճակին մասին, և այդ ուսումնասիրութեան ամենէն կարեւոր մասը կը կազմէ այն գլուխը, ուր գիտուն պատմաբանը կը խօսի՝ տպագրութեան գիւտին յղացումէն անմիջապէս ետք հրատարակուած գիրքերուն վրայ: Հոն պերճախօսութիւն ի վեր կը ցայտէ այն տեղը, զոր կրօնքը կը բռնէր մարդու ամբողջ կեանքին, և մանաւանդ՝ տղուն դաստիարակութեան մէջ: Այն ատենները Բրիտանիոյ իշին կը յաղթանակէր իր բովանդակ փայլովը, և քրիստոնէական բարքերը, որոնք դեռ կարծեցեալ բարեւրջումի մը երեսէն չէին յոռեւրջած՝ կը գիտադէին մարդկային շարժման շարժումը: Ու եկեղեցին, զարոցը, տուր միասին կ'աշխատէին մարդոց աշխարհային և յաւիտեան կեանքի համար:

«Հոգիներու ռաւիլիայ» անուն հատորի մը մէջ հետեւեալ տողերը կը կարդացուէին. — «Տունը պէտք է ըլլայ առաջին դպրոցը և առաջին եկեղեցին: Ո՛վ քրիստոնէական մայրիկ, երբ ծնակերուզ վրայ կրես պիտառնու զաւակդ՝ պատկեր Աստուծոյ, խաչի սրբազան նշանը ըրէ՛ անոր ճակտին, անոր շրթունքներուն ու անոր կրօնքին վրայ: Խօսելու սկսելուն պէս՝ աղօթէ՛ անոր հետ: Բեզի կ'իյնայ և քու պարտականութիւնդ է զայն օրհնել, Աստուծոյ հաւատքը քու ստուգանքը անոր, կանխելն քանանային առաջնորդը զայն և օրովեցնել մանաւանդ լաւ խոստովանանք ըլլալ»:

Այն կրօնաւունջ ու բարոյալից գիրքին մէջ ուսուցիչը պատուեալ է իր օգնականներ քանանային: Նոյն իսկ անոր «հոգեւոր հօր» գեղեցիկ անունը կուտան: Տեսէ՛ք թէ երիտասարդին ինչ ոճով կը խօսին անոր մասին. «Այն ուսուցիչը որ՝ դաստիարակեց քեզ առաջին տարիներուդ՝ քեզի տուած դաստիարակութեամբը և քու մասին չօգտեալ խնամքներովը հոգիիդ հայրը եղած է: Ո՛չ արծաթով, ո՛չ ալ ոսկով կըրնայ փոխարինուիլ անոր քեզի տուած դաստիարակութիւնը, որովհետեւ հոգին անհունօրէն աւելի բարձր է քան մարմինը:»

Այդ ճշմարտապէս քրիստոնէական շրջաններուն՝ ո՛չ մէկուն մտքէն կ'անցնէր դաստիարակութիւնը ստիպողական դարձնել. սակայն, զօրաւոր ջանք մը կար ամենուն քով զայն հետզհետէ ամէն մարդու մատչելի ընելու, և ո՛չ միայն հարուստներուն. այս կէտիս վրայ Գերմանիոյ մասին հանուած եղբայրացութիւնները յարեւմտեան են Յրանսայի գիտուններու հոգիէ Յրանսայի նկատմամբ ըստաճանքով: Բաղմաթիւ համալսարաններու ըստեղծումն ու հաստատումը կարկառուն ապացոյցներ են թէ այն ատեններն ալ ուսման ճաշակը և հետաքրքրութիւնը շատ զօրաւոր են եղած: Իրաւ է թէ գիտական յառաջադիմութիւնը նուազ արագ էր քան

գրականը. ապիկա անշուշտ բնութեան կարգ մը հիմնական կանոններուն, գիտութեան ու գիտական գործիքներու տակաւին ո՛չ կատարելագործումն հետեւանքն էր: Դաստիարակութիւնը առողջ հոգիներ կը կազմէր ուժեղ մարմիններու մէջ, Այս չէ՛ արդէն իր նպատակը: Սակայն այս դաստիարակութիւնը որուն ամբողջ հիմն էր քրիստոնէութիւնը, կրցաւ արդեօք տոհմային ըլլալ՝ Յրանսայի կամ Գերմանիոյ համար:

Եթէ կը տարակուսիք, ուրեմն մոռցած էք պատմութիւնը: Համաշխարհայնութիւնը (cosmopolitisme), բարբարոս բառ մը՝ զոր դարձեալ են նշանակելու համար ալ աւելի բարբարոս բան մը, ծագումով նոր է տակաւին և արդիւնքով՝ չար: Այս վարդապետութիւնը մեր զաւակները կը դրկէ առանց Աստուծոյ և երբեմն հակառակ Աստուծոյ եղող դպրոցներ. Համաշխարհայնութիւնը ուղղափառութեան մէկ ծագրանկարն է: Ան ալ իր կարգին կը յաւակնի ընդ թէ՛ ամենքն իրենցին հայրը ունին, Երկնաւոր Հայրը, ամենքն մեծ ընտանիք մը կը կազմենք և պէտք է զիրար նկատենք իւր հարազատ եղբայրներ:

Դաստիարակութիւնը չկրնաւորէր և չիւրճանք վերադառնալ այն դաստիարակութեան, այնպէս ինտոր որ կը համկնային մեր բարեմիտ նախնիքները: Այդ դաստիարակութեան միջ Դպրոցը, Եկեղեցին ու Տունը երեք սրբազան տաճարներ էին և Աստուծոյ էր անոնց միջեւ գտնուած միացման կապը: Բրիտանիաները կը պատրաստուէին՝ մարդիկ պատրաստելու համար, մարդիկ՝ ինչպէս որ կ'ուզէ Աստուծոյ, և, հետեւաբար, ինչպէս պէտք է որ ըլլան: Այն ատենները մարդը չէին պատրաստեր նման այն ինչ կամ այս ինչ արդեւունք, այլ նման Աստուծոյ որ ազդեցաւ մարդկային մարմինն մէջ. նման Մարդ-Աստուծոյ, որ յաւիտեական օրինակն է բոլոր մարդոց, վերջապէս նման Յիսուսի՝ Բրիտանիոյ կը վախճաւ թէ ամէն դաստիարակութիւն, որ դէպ ի այս միեւնոյն վսեմ ու սրբազան նպատակին, դէպ ի այս աստուածային իտէալին չի դիմեր, չարամիտ դաստիարակութիւն մը չ'ըլլայ: Ու չարամիտ է ամէն չեղճ դաստիարակութիւն: Չարամիտ է թիկեւ աստուած պաշտութեամբ մը ներկուած ամէն դաստիարակութիւն: Չարամիտ են վերջապէս ամէն դաստիարակութիւն, որ զօրեղապէս ու յատկօրէն չեն Աստուծոյն: Ուսման, նոյն իսկ մեր մէջէն, կը գտնուան թէ՛ ո՛վ չէ լսած այս գտնադատները — մեր դպրոցներուն մէջ խիստ շատ կը զբաղուի եկեղեցիով ու Յիսուս Բրիտանիոյ: Ընդհակառակը: Փոխանակ ասկէ դժգոհելու, պէտք է ցաւիլ թէ ինչո՛ւ ասկէ շատ ու շատ աւելի ատենցումով չեն զբաղիր մեր դպրոցներուն մէջ, Կրօնը ամենեւին «ազատուած» մը չէ՛: Կրօնը բնաւ դաստիարակութեան խթանը չէ, այլ նոյն իսկ անոր հիւժըն ու կեանքը: Պատրաստեցէ՛ք զօրաւոր ու հաստատամիտ քրիստոնէաներ, և պիտի ունենաք միանգամայն կատարեալ մարդեր:

ՄԻՍԻՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՄԵԿ ՀԱՆԳԵՍԸ

Ինքեալ երեքաբլի, Գատը-գիւղի Մը-խիթարեան վարժարանի վերատեսուչ Վեր. Հ. Յովհաննէս Վ. Թորոսեանի անուան տոնախմբութեան առթիւ՝ շքեղ հանդէս մը տրուեցաւ վարժարանին մէջ:

Առաւօտեան ժամը վեց ու կէսին (ը.ե.) աշակերտք իրենց հակողաց առաջնորդութեամբ և վարժարանին համագլխատով մատուց տարուելով իրենց առաւօտեան աղօթքը կատարեցին: Նախաճաշէն պահ մը վերջ՝ դարձեալ կարգաւ ընդունելութեան դահլիճը ներկայանալով աշակերտք Վեր. Վերատեսուչին աջը համբուրեցին: Պահ մը հանգիստէ վերջ՝ ժամը 10 1/2 ին, սկսաւ հանդէսը Համիտիյէ քայլերգով զոր ներկաները ունկնդրեցին յոռնկայա: Յետոյ վարժարանին երաժիշտ դասատուն զաշնակով և ուսանող Պ. Լուսիկեան ջութակով խիստ գեղեցիկ «սէքէնատ» մը նուագեցին:

Հանդէսին «ըլուն» կը կազմէին ներկայացումն ու Վեր. Վերատեսուչին վերապահութեամբ ամենաշահեկան անակնկալ: Ներկայացուած խաղն էր «Գոցուած Սազը» որուն մէջ աշակերտք իրենց այլեայլ կարողութիւնները ի յայտ բերին. այս առթիւ մասնաւոր յիշատակութեան արժանի են Պ. Պ. Վ. Փափագեան, Ս. Բիւրեան և Մ. Բ. Ելէկեան, որոնք այնքան բաւականութեամբ կատարեցին իրենց դերերը: Կէս օրին՝ տեղի ունեցաւ փառաւոր խնճոյք մը, որուն ներկայ էր մայրաքանդակի ամբողջ Միաբանութիւնը: Սեղանին կը նախադասէր Հ. Սամուէլ Մ. Վ. Գանիթարեան: Առաջին շնորհաւորական բաժակաճաճն արտասանեց Գեր. Գեորգ Գերպո. Թէրզիպաեան, որ յայտնելով Հ. Յովհաննէս Վ. ի պատուական անձնաւորութիւն մը ըլլալը՝ յիշեց նաեւ այն մեծամեծ կրօնական և կրթական ծառայութիւններն զորոնք մատուցած էր համայնքին իւրեւ բարի և կարող գործիչ մը: Յետոյ ծոցէն թուղթ մը հանելով աւետեց թէ, Ն. Ս. Օժուրիւնը գնահատուելով Հ. Թորոսեանի մատուցած բարեւոյ ծառայութիւններն, Մայրադուռութեան աստիճանի Կոնգրակով մը պատուած էր զայն: Այս աւետեղ ելեւթարական հոսանք մը յառաջ բերաւ ներկաներուն սրտին մէջ, որոնք սրտաւ թնդեցուցին որոտընդոտ ծափերով և կեցցէներով:

Աշակերտաց կողմանէ նուիրուեցաւ ոսկեղէն թանկագին մատանի մը, իսկ ուսուցչաց կողմանէ հոյակապ ծաղկեփունջ մը: Այսպէս ամբողջ Միաբանութեան, ուսուցչական կաճակին, ինչպէս նաեւ աշակերտաց կողմանէ այլեայլ լեզուներով շնորհաւորական ուղերձներ արտասանուելէ վերջ հանդէսը փակուեցաւ:

Այս առթիւ խճի պարտք կը զգանք յայտարարել թէ՛ ըզոր կարդացուած ուղերձները սա կարեւոր իրողութեան շուրջ կը դառնային թէ՛ Գեր. Հ. Յովհաննէս

նէս Մ. Վ. Թորոսեանի անսահման ազդեցութեան և հեղինակութեան շնորհիւ է որ Սոսայի Միթարեան վարժարանին մէջ, այսքան մաքուր բարոյական միջնորդութեան կը տրուէ, ինչ որ յիշեալ բարեհամբաւ վարժարանին գլխաւոր յատկանիւնը կը կազմէ: ԹՈՐԳՈՒ ԱՐԲԱՀԱՄԵԱՆ Գատըգիւղ, 9 Նոյ. 1905

Գեր. Գեորգ Գերպո. Թէրզիպաեան թարգմանտան օգուտն անուրջըն ստորեթի տիր:

Վերապատուելի Հայր,

Արդարեւ անպատու ծնունդին է ինչ միւսանգամ ներկայ գտնուել Վեր. Հօրք և ազնիւ ու կարի սիրեցեալ Նղբայրաւոր Թորոսեանի մարմնով: Եւ այսու առթիւ՝ Միաբանակից Նղբայրքդ և հայրանամ Տեսչութեանը յանձնուած այս բարեբախտ տաճար խուճին հրճուանայ: Ո՛չ միայն որովհետեւ թանկագին բախտ կը համարիմ քանիցս գտնուիմ պատկառելի Միաբանութեանը յարկին ներքեւ և ի սիրելի Հայր շրջապատեալ, այլ որովհետեւ այսու՝ բարեպատէ առթիւ կը մատակարարուի ինձ բարձրագոյն յայտնելու առ Զեք ունեցած անկեղծ սէրս ու խորին յարգանքս:

Մանաւանդ որ այսօր առանձինն պատուիրակութիւն մը զիս կը պիտառնէ յանձնափա: Ամենապատու ու Գերբնշխար Պետիս կողմանէ եւս ունիմ մատուցանել Զեք Նորին Սրբազնութեան սիրով, համարման և համակրանայ ցոյցերն ու մաղթանքները, զոր Նորին Սրբութիւնն՝ ազնիւ անտիկալով մը ուղեց մարմնաւորել զգալի պատուով Մայրաքանդակ վարդապետութեան, յոր կ'ամբառնայ զԶեք այսօր. մեծարելով յանձն Զերու՝ այս կրկին դարաւոր ու փառաւոր Միթարեան Միաբանութիւնը և անոր պաշտելի վեհը՝ ի վեհեփեան երջանկաւէտ կղզեկին: Գնահատելով միանգամայն յանձն Զերու՝ ճշմարիտ Գահաւանս ու Կրօնաւորը, անխնայ ու մեղուաշուն աշխատութիւնը, եկեղեցական իմաստութիւնն ու հմտալից գիտութիւնը, և անպնասէր առաքնութիւնը:

Այո, սիրելի և պատուական Նղբայր, Վերապատուելի Հայր և Գերայրաքել Մայրաքանդակ վարդապետ, ինձ համար անմոռաւոր է վայրկեանս պատուով և ցնծութեան, մինչ կը մատուցանեմ Զեք Կաթողիկոսական Կոնգրակը, և անոր հետ՝ սիրոյս ու յարգանայն զգացմունքները, բարեբախտիկ կենաց երկարութեան և՛ ըստ արդեանցը, առաւելագոյն աւագութեանց անկեղծ մաղթանքներս, յօգուտ Ս. Եկեղեցւոյ, Միաբանութեանը, Հասարակութեանս և այս դպրոցին, որ կը պարծեանայ ընդ յաղթապանծ հովանեաւ Օգոստոսիս և կըթասէր Կայսերն մերոյ՝ Սուլթան Համիտ Խան Բ. ի:

Բաժակ կ'առաջարկեմ ուրեմն, Վեր. Հայր և սիրեցեալ սանուք, թանկագին կենաց մեր սիրելի Նղբայր և ձեր անգուգական Տեսչին կենաց և բարօրութեան, կեցցէ՛ Վերապատուելի և Գերայրաքել Հ. Յովհաննէս Մ. Վ. Թորոսեան, կեցցէ՛:

Կ-Րաթրթիգ Վեքլիկինն մուսմալէի ին-
թիխապիեանէ մախսուս օլարագ մինթէ-
խալպէր՝ Կ-Րաթրթիգիսանմիւ թարաֆն-
տան աթիսէ սուրէթլէրի տէրճ իտիկն
մէքթուպ վէ թալիմաթնասն իւլ տիկէր
էվրագը լազըմէ կէօնտէրլիմի տիր .

Արփ, Անետիա Գեորգ Արփիարեան, Արփ
քախկախկախ Անարգաբայ, Կ Պատրիարքա-
կան Փոխանորդութեան պաշտօնին հրաժա-
րած և հրաժարականին ընդունուած ըլլալով,
Կանոնադրութեան Գ. գլխով ժ.Լ. յօդուա-
ծին տրամադրութեանց համաձայն իմ հրա-
չիրենք զՁեզ որ հանգի երեք յարմար
թաթանաւոր եկեղեցական ընտրելեաց ցանկ
մը ներկայացնել, որպէս զի Պատրիար-
քութեանն Եպիսկոպոսաց Սինոդն կարենա-
լանոցմէ մին ընտրել Փոխանորդութեան
պաշտօնին: Առ այս մասնաւոր հրահանգ
մը և զուէտուն մը հանդերձ պաշտօնական
պահանջոտի ներկայիս ինչ ծրարեալ պիտի
գտնէք:

1. Եկեղեցական և Աւագանոյ ժողովուրդ անդամք, որոնք հրաւիրուած լաւորիարքական Փոխանորդի բնական մասնակցիլ, իրենց քուէտուած են կաթողիկոսարանի բակին մէջ կ'աւանդուած քուէտուածին մէջ:

2. Յիշեալ քուէտուփը, Ամենապատիւ
Կ.Պատրիարքին և Վարչական Ժողովոյդ եր-
կու անդամներուն զմոռւներովդ կնքուա-
լիտի ըլլալ. և Թուականէս մինչեւ ց՝
Դեկտեմբերի, Ուրբաթ օրը չոն պիտի մնա
կախուած :

3. Քուէտուփը նոյն Ուրաթի օրը ժա-
մը 8 ին պիտի վերցցուի: Ուստի անոնք ո-
ւրիշէն նոյն պայմանաժամը իրենց քուէ-
տե՛է պատճառաւ լրկած չըլլան, քուէար-
կութեան իրաւունքէն հրաժարեալ պիտ-
նկատուին:

4. Բուհատումսին մէջ նշանակուած երեւթուանշաններուն առջեւ կաթողին Աթոռ ծառայող և Օսմանեան Տէրութեան հպարտակ երեք Եկեղեցականաց անուաներ պիտգրուին. — Ընտրելի են Արքեպիսկոպոսներն, յայիսկոպոսներն ու Քահանայք:

5. Այն քուէտոմար, ուր երեքէն աւել
կամնուազ անուէն գրուած ըլլայ, ոչինչ պի
տի համարուի:

6. Քուէտտունը յատուկ պահարանի մէջ պիտի դրուի և քուէարկողը զայն դրելէ ետ իր ստորագրութիւնը նոյն պահարանին վրայ գրելէն ետեւ, Կաթողիկոսարանին մէջ կախուած քուէտուփին մէջ պիտի նետուի:

7. Վարչական ժողովը քուէհամար համար Աւագանոյ ժողովէն երկու եկեղեցականէ ե վեց աշխարհականէ, այսինքն ուժը հոգիէ բաղկացեալ Յանձնաժողով կարգած է:

8. Յիշեալ Յանճաթողովը ընդ Նախագահութեամբ Ամեն Կ-Պատրիարքի, Վարչական Ժողովոյ Հետ միասին նիստ կազմելով, քուէարկութեան պրոլիւնքը տեղեկագրով մը Կ-Պատրիարքին պիտի մատուցանէ :

Գ. Ի գլխութիւն քուէարկուաց կը ծա
նուցուի թէ քուէարկութեան մասնակց
Անդամներու ըովանդակ թիւը վաթսո
եօթը է :

Կ. Պօլիս, Պատրիարքարան Կաթողիկէ Հայոց
10 Նոյեմբեր 1908

Ետքըն, սառթ 5տէ, Ս. Յովհան Ոսկեա
բերան քրիստեանոսէ, մէջքիւր քրիստեանի
եկվիը մայառուար օյմաջ միւնասարկէթիլե
ի-Կաթրիգ ըրեկւյ. էֆ. հազդէթլէրի թաւ
աղփրոտան մռեթանանս սուրէթեճէ Զօյ.
նաւոր-Պատարագ թաջտիս խորիճէճէ, վէ
աջւգ տախի սսաթ 10տա իճրաի ալին
օլունարազ, քարոզ վէրլիճէճէ, վէ թա
փօր զինէթիլին իճրասընտան սօնրա,
Օրհնութիւն տուար իփազըրնաճագտոր,
Մէջքիւր զինէթլէրտէ, տինտարանը
էհալիին հազըր պուրունաճազլարը մէլու
արը.

*. Կ-Բաթրիզի Վլ. Երկրինն ինթրիսպոր
 Դա մարտաւա չկրագ, պու Կրեւտէն,
 Կ-Բաթրիզ խանէմիզ թարաֆրոտան մինն.
 Թէ խիպէնէ թէ Վզի Բաթրիզինէ պաշտանմը
 ալըր — Միւտաթէթի ինթրիսպ գիւտի.
 Ձէ գատար թէ մարտ օրունմը արը :

* * Երանելի Տէր Կոմիտաս Քահանայ.
Ենն զապրի իւզէրինէ՝ եարբաւանց հաստուս
նաւընա սուս աէֆա թօրլանան իեանէնին
եէքիւնիւ՝ Կ-Ռաթթիգ-էֆ, հազրէթլէրինէ
թէսլիւ՝ իտիւսիշ արի:

*, Իբրև սենյակ սօսերա կենտնեք օլան Ե-
րանելիին 200լեննիւ սենիէի տէքլիթիսի
զինելիինի սուրեթի բանդէտէ ինքա իթ-
մէք, վէ քննարի նաւընը Սուրբար քըրա-
սընա կէչիւրէք իւղըք Բօւա Գիւրսիի շէ-
րիֆի նէգաթնաէ ինապ իտնէ թէշէպպիւ-
սաթը թէնթիպ վէ թէտաարիք իյլէմէք վէ
հաքըրանաք մասուռըն օլ վաղընա տէկիւ-
նիյաւսանաք չարլաւմէք ինիյ պիթի քօմիսթըն
մալիսուա թէշէպիլ խուսուրնաւա, չըգաւ
քազար կիւնիւ, Սաւաթիսաւա Անաթաւ

Յեղորթինն թարգմատը մայրապետերի
հեղինակներն էին իրենց գիտնականներն, մի-
թևայիններն ընհայինիմացուն հերթ-
ներուս Ծ. Վ. Անճախան թարգմանական
վազը օրան թևքի վերջը բունանքի վե-
կերը միմեանի, պիտեմէն սըրուն քը-
նհայինիմաց թարգմանական հիմնի թեկա-
զը օրունմը որը Իշպու թեկիքի, իշիթ-
տիկիմաց կերթ, չըզան քննչչնային կի-
նիւ, պու իշ իշին խառնեթն տալեթ ի-
տիւմը զան Բունանի մեծիմեանն նազա-
զը թեկազաթն ալընարազ, պիտեմէն
զանը մեծաթմալեմէն վեկ մեծաթմալեմ
լեմէն վեկ թեկիքի վեկ մեծաթմալեմ
օրուն, վեկ ընհայինիմաց մեծիմեանն
Գի. Ռոքոնան Յոլեթի վեկ Անճախան
ներս Ծ. Վ. լը իշ Իշիթտերան Անտոն
Վ. վեկ Զմաթ թարգմանական Գեյն-
ճան, Լեդն, Վեկնեթի Միլիթարան
ընտան Գիթիթերան Վ. Սառեթ, Վեկն
նա Միլիթարանընտան Գալեթարա-
նան Հ. Կրիգորի Ծ. Վ. լընեթն վեկ Ան-
տոնան թարգմանական Սրապան Հ
Սահակ Վ. տն մերթքեթ պիթ զօմիթ
թեկիքի գըլընազը, վեկ պու զօմիթն
միլեթպերան զամտան պազը գաթն
ընտան Գիթիթերան ազա սըթաթըլա գա-
լըն իտիթիթ գաթարաթաթըլաթը խա-
պեր ալընմը որը

Էրզրուս Մերխաստար Արշ. Կարա
 պետ Եպ. Բչորեան տախի, Զմեառ. Մե
 ծառորը Գեր. Անդրէաս Գերպծ, Աղէք
 սանդրեան, Յորեւանը Միւհայիպէթի,
 Էթէպրիթի Միւթէզասմիւն պիր զըթս
 Թէէկրաֆուսէ քէէէտէ խէէմի տիր:

* Ս. Յովհանն Ոսկեբերան քրիստոս
 Մեծ-ժողովուրդացեալի Գերջ. նիկողայոս
 Ծ. Վ. Պաղչեան, աթլոպոլանքն թափսի
 զի մաճիպինճէ հնչուող եաթապտա օրմա
 որդւա, պէրապէր իստթալորդ էրիլի

հեղգ թուրքուշ օրուպ, եազընտա, հափա
լար միւստըրա սուրէթտէ տէփառ ինտըրի
հափտէ, մէնտըրիթի մուհիմէտի պաշընթ
տա կէօրլըմէտէ պէքէմէթտէ տըր
Շու սըրտառա մէնտընէն պէեան իսէրի
թի, քիլիսէմէն Հոգաբարձուլարընտա
Գեբ, Գոգտա Կ, Սկըքաթիւտէն տըքընա
օլանէ գալըթէթ մէ իշկիւբալըրըլլա, միւ

Դժար է հիմա դադար պահել ինձի կենթակալության հանդեպ
 լատին կղերիկի մերթնդուն հալը։ Բազումս,
 վե կհրեք զերխանին խաբելի բուհանիէս
 օրինի վե կհրեք հոգ հոգաւոց վազդիքն օրինի,
 հէր թարափը խօչնուս իտէճէք պիր սուս
 րէթոտէ իյֆա էլլէմէքտէ տիր։

*. Էջմիածին Կաթողիկոսությունը պաշարել է իսկապես ինչ, Աբրահամ քահանայապետը թարագրեց, որ Էջմիածին Կաթողիկոսը 10,000 թրակ է տվել Կոնստանդնուպոլսի Կաթողիկոսին:

[illegible]

«Պաղատան ահմիր եզուխ խաթիթը, Անա-
տուրն ահմիր եզուխ խաթիթ լարընըն էն մու-
հիրմիր օրուպ, էվվելա Գօնրառան պաշլա-
հարապ, ճէնուպըլ չարգ թարիգիլըն թափ-
րառ տաղարընըն չըմզ չէթէլէրինէ վէ օ-
րատան Ատանահա վաթըր օրուդ օրուն սօն-
րա, Հալէպ իլէ Անիթապ արաօընտան կէ-
չէթէք, Ֆրաթ նէհիրնէ վէ Մուսուլ թա-
րիգիլըն աէ Տէհէ վէ Պաղատան միրնիթէ
հի օլաճապ, վէ մուսախաթըն Պասրոն թա-
րիգիլըն Պասրոն քէօրֆէլընէ թէմիտի թա-
րիգիլըն գալը»

«Երևութի հալաւ ամէկիսովը ինչախիտ
Թափբոս տաղարընին էթէ քէզերին գատար
Ինչուհի տիր իստիթը ճեփմին ինչա-
սընասան օրապարճաւ բէք չօգ ֆայտէլը
հասըը իսաճաղը չիւպէճտիգ տիր ինչ-ձէլը
խնին յաճաղըը թիւճճարիւտէսի հա-
լընքը Տէճէնին աշաղքի թարթի մէճճա-
լնըը վասթմասըլաւ իճրա օրուուեօր
Պասրաեաւ կէթիթիւնէ ձէթաւ նազիւ վա-
սըթիւպընըն օլմամասը միւնուսիւնթիթիւ
ալաբաւ անպար վէ տէքօլաթաւ գալը
եօր, վէ նազիւեաթը թիւճճարիւտէ հա-
լընքը մահուուեօրն գէման իտրաքընու
վուգըն ոլուուեօրն ինչ-ձէլըքիւնին թէրա-
գընթթը գըրալիւեթի իրթիթիւնը մա-
հէլիւնէ քեաֆի միգտարթան զիեաաէ տիր
Պուրանըն թիճարթի վէ զիրաթճաւ տա-
հա զիեաաէ իւնչուհիտիր Աշտէնիգին եէր
խաթիթլար վասթթաթըլա Պասրաւ քէօրֆէ
գիլլէ պաղլանիստընա միւթէվտըղֆ տըր
իսկէնոէրուէ իւն Հալաւ պարաթընու
միր եօր խաթիթընը ինչաաւ իտրալլէ մէգա-
լիթիւ մուճըլ օլաճաք, վէ խաթիթ Նըրնէ
գտարթ քեալարան եօրընը թաազիլ իաէ

ճէք խէտ տէ, ի քի չէճիր արասընտաքի
տաղար վէ պաթաղըզար ինչաթիւ պի-
տիք ճէ ինչ գատար միւշքիւնէ արեճէ
տիր, Հաւէ պիտէ թրաքը պարզելը թա-
րազ օրտաղընտան, Գլորաթա զանի թէ
վէրիւրի վէ չրաթա Մուրեթիւնէն էն յաշի-
թիւնէր թէ հաւաճ օրան պաւ չէճիր՝ ֆէվզէ-
լատէ թէրազ զեա միւռթ ախտ տիր, Ծէճ-
րին բազար եկրէրինտէ արգաւթառա
կէօրիւնէ ֆաթալիթի տղիւն վէ թէճիր
իտիւն շարք էմթաօրնին վէթաֆիւ վէ
նէֆաթէթի՝ ինտանը ճարթիթ տէ պրազը
Պիզ, Բալիւթէրառառան Հաւէ պի իւշ կիւ-
տէ կէլտիտ, վէ Մուռաւա կիւթ կիւ-
տէ իւշ պէկիր, գաթըր վէ միգաթըր քեա-
ֆիւ լէվազիւ սաթին պիտազ իչին օրասա-
ւաթիզ կիւն գաւաթը: Մուռաւա սլէշա-
նաթըր իւշ ճաթիւն ալ վաւ իթտի: Պի-
քաթապան, հալընը ինթիլապ իթտի-
Գաթիթ իթաիկիմիզ հօ՛ Մարտինտէն կէ-
լու, պիր թաղըր սահարաթտան վէ էնօ-
լէրտէն տապալաթազ, եալալարաւ միւռնէ
չիր օրտաղ: Մէզքիւր եալալարառան ճէ
հուպա տաղաւ կիտէն մաէլէրտէ սաթի

Հնչալի Բիւրոտ տիրւր: Քեարպան հօընտա
սաքին էնալի Շէմը գապիլէտինէ մննտու
Արապլար տրը: Էլ-ձէշիլը էնալիտի թէ-
րազ գըգտ միւսթապտ ուտուըընտան, որէ-
միւր հօըլ իսթիթըընը որաւտաքի ինչատա-
միւր հօընա չըւտի: Նէլէշէլը էլտէ իսիլէ-
ճէկի չըւպէճտիզ տիր:

«Մուսուլման քեֆ» միջակ մէջ պոռտուց ։
Ծէնրիտէ ինթիզամը (Խամ) հիւքմֆէրուս
տըրք ։ Թիւճմարըն պիւր չըօտ ։ Թասնիլ կէօր-
միւշ էրպպալը տիրայէ Թիւտէ տիրք ։ Խաթիթըն
խիւթմէկիտ հօշ ճաղգըրտուս վէրլէլէն գարաթ
խիւթմէկիտ ոյարաղ տէրիք հօշը ։ Տէճէն
նէհրիսին ոյո սահիլինի թասաղիպ իթմէլիպ ։
ուսղ սահիլի թէնպիպ իտէճէք տիրք ։ Տէճ-
լէսին սօլ սահիլինտէ պիւր չօղ ցանալ մէվ-
նուտ տըրք ։ Փարաթի պուշիարըն իւզլէրին-
մէ քեօրլիւլէր պուշուրտսարնտան նաչի
իւշիւթաթ չէքիւլմէքտ տիրք ։ Մէլէքէ-
թին սահնուրաթ չէքիւլմէքտ իւշիւթը վարաթմարըն
կէօնտըրլիտիկինտէն ։ Նաղլէն մէսարթի
արթընօրք ։ Մահաուլաթը թապիլիյէ իչին-
տէ բէթթօր տաթի վարաթըր քի ։ Նաղլէն-
թէն չաչեսնը գիքը վէ ճէնմիլինթի տիրք ։
Մուսուլ իլէ Պաղտուս արասուտաքի մէ-
ստաֆէլի նէրք թրթիգիլլէ գաթիլ թթաթէ
էլ-մէջլէրիսին պու գըսմը գիրասթմաթէ
օրաքգըրա ֆէվզլէտաէ միւսթայիտ տիրք ։
Էթթէն պէրիտէ կէօրլէննի խարապալար՝
օթթարաֆարըն էսկիլ զէմալարտա քէսպ իյ-
լէտիկի ֆէվզլէտաէ մամուրիյէթի կէօս-
թլէրլէքտէ տիրք ։ Մէնլէքթթին պու գըսմը ։
բասուզ գիրասթլէն գիւստէնիլլէ էլվէ-
րիլլիլ ուլապ ։ Պաղտասար ճէնուպ գըսմը
տախի չըմալ գըսմը կիպի տիրք ։

«**Նախիժըն Գոնիւտան Պաղատաւ պիբ**
գօլաւան թէ՛մախիբ մէսէլսիլէ Պաղատաւ
Պատրա վէ ճիվարընտան իքնին պիբ գօլ-
տան տահա ամէլեաթը թէ՛մախիլէ պալ-
լանիստը խուսուօր մուհիմի պիբ քէլֆի-
նէթ տիրա Պէլիլէ չֆքեարըմճա, հէ՛մ Գօ-
նիա, հէ՛մ ալ Պարտաւան տախի ինչաթթա
պալալըմիւլը տորա Պաղատաւ խաթիթը
ճէսիմիին՝ Պատրա քէօթէլքինէ գատաթ
թէ՛մախիթ՝ ալվէլէթի Ալլէթի Օսմանիյէ իչին
հիլին հաճէթաէ հարպ նոցթաի նաչարըն-
տան տախիլ պէօլիւք Ֆաշաէլէր թէլէմի
իթտիլիլին էրպապը ինթիլտաստանէ էօրէն-
տիրա Պաղատաւ խաթիթըն ինչաթթա,
իսիլա խաթիթըն նալլիւսթը ղաեթի մու-
հիմի տիրա Նախիժը մէջքիւր վաաթթա-
թըլա, էլլըթա իլէ Շարգի Ասիա արա-
թընտա, Սիպլիբա աե՛րիբ եօլը վէ Սիւէլի
գանալընտան պաչազ իչիւհեծիւ պիբ
աւ թէլէսիա իսիլիլիւ ռաճազ վէ նազ-
իւսթիլէ՝ պիբ գօլ տահա գօլալալաճազ
տիրա»

Տօգթօր Վրասան, նութը զընն խիթա-
մընաս, Պաղտաս խաթթընն հէչէճէկի
մանչլլէրաէ հէչախիկ ելըլէր իլէ Էնախի-
նին ալըչ օլուաղը ֆօթօհրաֆլարըն հա-
գրուհա հէօսթլումին ալր :

Մէքէժէպի Թաւաղկէյի Շահանսէան Լնճի
սընթիւ շահանսէթնալիյի հայրիշ օւրաբազ
մէշէղուն պուրնան էտփարէֆ. Լիմոնհան,ն,
պու. քէրբի Պէյդուռնաս, Տօղբու եղատ
Միւք սօգաղը քօշէսինսէ քիպիյն 83 իւրը
ենգանք վէ քիմիակիբ ասաւ. Մաննի պէշի
թիւ, հաղթիթիթիթիւն ենգախանսէսինի իշ-
թիթա իթիթի, վէ Էվթօսանըն էն մէշհուբ
ենգա ֆապրիգապարնոսան էննի վէ նէֆիւ
իւանլար վէ թաղէ մասէն սուլար ճէլա
իւէ մէգքիւր ենգախանսէյի պիւր գաթ տա-
հա սրէնէթի ուումիէն ֆալաթիլ քըլա-
հազ պիւր մէքէժէպէն գօյմաւ լաւաղը կի-
պի, մէգքիւր ենգախանսէննի միւրադրի պ-
պըզթի ուուպ, պիւրի վաղըթտան պէրի շէ-
քիթիթի պուրնան վէ սննապթմա մէշարթի
վէ տիգգաթը վէ երպպալը միւրսանսէն
հազգընաս հիւսնի մուամէլիսի մալիւմ.
լան Հէքիմիան Ժօղէֆ էֆ. Նին աէ, իւպթ
ենգախանսէննի միւրադրիթիթիւ մէշթա-
տէնհանսէ իյլ տիկի մարիււաթը մախա-
սէմիլալէն տիւր

— Ճաբօնիա վիւ. քէլաի սապղըգա-
սընտան պարօն Սոսեէմացու, չարչէն-
պիհ կիւնիւ քեաթիպի իւէ պիրիք-
տէ Վրէննատան շէհրիմիզէ կէլերէք,
Ճաբօնիւ թաճիրի մաարուֆ Մ. Նա-
զատուրա իւէ պիրիքտէ պաղը մա-
հէլլերի կէզմիշ, վէ բէշչէնպիհ կիւ-
նիւ Ալիինաեա ազիւէթ իյլէմիշ տիրու
Կիթմէզտէն էզվէլ, Լէվանթ Հէ-
րալտ զազէթմասընըն պիր մուհարրի-
րինի գապուլ իւէ, հիշ պիր մէմու-
րլէլէթի մախսուսէի պուլունմաաղը-
նը սէօյլէմիշ, վէ մուհարրիւր ասէվ-
լէթի Ալիւ իւէ Ճաբօնիա միւնասէ-
պաթը հազգընտա պաղը շէլլեր սօր-
տուղընտան, պարօն Սոսեէմացու Ճա-
բօնիս հիւրի մէթիսէն, տէզվէթի Ա-
լիւ իւէ միւնասէպաթը հասէնսէի
պուլունմասըն պէօլիւք ԷՏԷՄԻԷԹ

Իրար, լաքին եա էսկիրիկնտէն, եախտա
րիւզկեաարն չիտաթիտնտէն, վէ եա տիկէր
պիր սէպկպտէն, Ռուսէնին սըզը սըզը
թութուշ օշտուզը պու իք՝ մէջըումը իւ
թի էլլէրինին ազ աշարտնտնաա գորտու,
վէ աիկէր թարափա էլլիմէքտէ օյան սէօ
րէնին ֆիվգէլատէ աղըըըզըլա պիրտնէ
պիրէ հօգարը չըզարգա, պիւթիւն գուվօ
վէթիլլէ սարըլը օյան պիչարէ սաւմի
տէ հօգարը կէօթիլլարտի :

Բօյալ-Բօյալ, աղգատաշընն պուլուն
աղըը թէլնիքէի վազիլէթտէն մէյեաու օ
լարազ ,

— Պիչարէ՛, չիտաի քէնտաիսին ինտը
գուրթարմալը, տէտի, վէ Լաքէթիին ֆի
լան ու ֆիրեսալարնը իրտիւք, հէր
թարաֆտան գօշան թարաֆարա խիթա
պէն, — Միւսարէլը, միւսարէլը, — տէլի
իլալէ իթմի . . . Ալլաւ աղընա օյուն,
նէ՛ իսթէեորտունուզ . հէր չէլլիմ սիչին օյ
տան . իսթիթարա տօսթուվը գուրթարն,
եախտա սէօլէլին, քէնտաիսիլ ցուրթար
նազ իչին նէ՛ եաբալըեմվ Սէօյլէին, օ
րաեա ինէ՛րտան չըզապիլիլլի . . . Ալլաւ աշ
ընա օյուն, սէօլլիլլի . . . միւնիթարը
զըզ օյաաղըմ . . . Ֆազաթ նիչին պիր չէլ
տիւթեորտունուզ . . . կէօրիւեօրտունուզ քի,
պու պիր հիւսան տըր . . . թէլէթ օյաաղ . . .
Ահ, կէրէ պիւրէ իտիլ . . . եաբալպիւրէ օյ
տաի . . . հիչ տէլիլ իաէ կիւնտիւզ օյաա իտիլ . . .

(Տէվամի)